

Pragmatism și filosofie iudaică – preocupări ale Forumului B'nai B'rith România

Reuniunea membrilor Forumului B'nai B'rith România, din 8 decembrie a.c., la Biblioteca Templului Coral, a inclus trei puncte pe ordinea de zi, fiecare cu o semnificație specială. Primul, care se referă la primiriile de noi membri în Forum, dovedește că B'nai B'rith capătă o atractivitate din ce în ce mai puternică în rândul tinerilor, al celor de vârstă medie, al personalităților impuse în viața culturală. Este vorba de *Silvian Horn*, *Monica Lăzărescu*, *Ovidiu Bănescu*, *Aurel Storin*.

Cel de-al doilea subiect a fost o informare făcută de președintele Forumului, ec. *José Iacobescu*, privitoare la reuniunea B'nai B'rith Europa, de la Bruxelles, din 14-18 ianuarie 2007, unde se preconizează înfrățirea Lojilor B'nai B'rith din Europa Centrală și de Sud-Est. A fost adusă la cunoștință aprobarea celor mai înalte instituții ale statului pentru ca Congresul B'nai B'rith Europa să aibă loc la București, în 2008. Totodată, a fost făcută publică intenția Forumului B'nai B'rith România, ca și a F.C.E.R., de a da, împreună, în judecată pe unul dintre cei mai violenți negaționiști ai Holocaustului, prof. univ. dr. Ion Coja.

Există, însă, și manifestări de protest ale tinerilor împotriva discriminării rasiale, a arătat *Dorel Dorian*. De pildă, marșul organizat în București, cu puțin timp în urmă, și o acțiune similară, în 7 decembrie a.c., la Timișoara.

O altă problemă supusă discuției de președintele Forumului, ec. *José Iacobescu*, a fost aceea a voluntariatului: membri ai B'nai B'rith care să viziteze rezidenții ai Căminului „Rosen”. Concret, au fost înaintate două propuneri: 1) prezentarea, pe 11 decembrie a.c., la Căminul „Rosen”, a unui spectacol de Hanuca, susținut de copii de la Școala „Lauder-Reut”; 2) extinderea programului „Să adoptăm un bunic”.

A treia temă a întrunirii a fost o sinteză despre Cabala, prezentată de lector univ. *Felicia Waldman*, moderator al discuțiilor fiind dr. *Hary Kuller*. Cabala nu este o doctrină, ci o mișcare având ca punct de plecare analiza din unghi mistic a textelor sacre. Primul cabalist este considerat a fi Ezechiel (sec. I î.e.a.), care descrie călătoria în Cer. În secolele IV-V e.a., circula *Sefer lețira - Cartea Formării* (descrierea procesului creației), compilație a literaturii orale existente cu două secole înainte. Cabala pornește de la faptul că Divinitatea nu poate fi percepută decât prin manifestările sale, prin Arborele Sefirotic, reprezentând cele zece atribute Divine și zece numere primordiale. Cele 22 de consoane ale alfabetului ebraic și cele zece numere primordiale formează lumea. În secolele IX-X, hasidii așkenazim combină ideea atributelor Divine cu treptele permise omului dorind să se apropie de înțelegerea Divinității. În secolele XII-XIV, apare

analiza de text sacru din unghi mistic, cunoscut fiind faptul că Biblia poate fi interpretată literal, narativ, alegoric și mistic. Momentul coincide cu expulzarea evreilor din Spania și are directă legătură cu mesianismul. Ideea „codului secret” conținut în textul sacru îi conferă permanentă actualitate. Conferențiarul a vorbit

despre câțiva mari cărturari evrei care s-au ilustrat în studii despre Cabală, despre puncte comune între Cabala și Yoga, despre cele două tipuri de Cabala: practică (un exemplu, Golem) și teoretică (literatura palatelor cerești, de pildă).

Foarte interesante au fost discuțiile pe marginea expunerii. Au fost evidențiate: ● claritatea prelegerii (dr. *Hary Kuller*) ● previziunea făcută de cabaliști asupra celor mai recente cuceriri ale științei (conf. univ. dr. *Otto Adler*) ● importanța Cabalei în monoteismul avrahamic (*Dorel Dorian*) ● recuperarea celor 3.000 de manuscrise cabalistice făcute de Gershom Sholem (*Țicu Goldstein*) ● nevoia de alcătuire a unor conferințe privind bazele iudaismului, așa cum a făcut Marele Rabin Menachem Hacohen în fața unui grup de parlamentari (dr. *Aurel Vainer*) ● nevoia de organizare a unui ciclu de prelegeri despre premisele creștinismului plecând din iudaism, cu referire la Philon din Alexandria, Hilel (av. *Iulian Sorin*) ● promovarea ecumenismului - o misiune asumată de A.C.P.R.I., care împlinește 15 ani de la înființare (*Veronica Bărlădeanu*) ● nevoia de înființare a unor cercuri de studii iudaice de Cabala sau de filosofie raționalistă (dr. *Lya Benjamin*). Întrunirea a oferit o dimensiune asupra calității intelectuale a membrilor Forumului nostru.

IULIA DELEANU

Actualitatea israeliană

prezentată de
E.S. RODICA RADIAN
GORDON,

ambasadorul Israelului în România

Urmare din pag. 1

Cu toate acestea, a continuat vorbitoarea, s-au creat și șanse de eliminare a acestor pericole, dar și ele sunt foarte fragile. Din păcate, ultimele evoluții din Liban nu dau loc la optimism. Dacă s-ar pune în aplicare rezoluția Consiliului de Securitate, adoptată după încetarea războiului din Liban (și care prevede dezarmarea Hezbollah și desfășurarea militarilor libanezi, împreună cu forțele internaționale de menținere a păcii până la granița israeliano-libaneză), aceasta ar reprezenta o bază bună de legitimare a guvernului libanez. Dar Hezbollah, împreună cu Siria și Iranul, se opun schimbărilor și intervin în forță, așa cum arată demonstrațiile antiguvernamentale de la Beirut. Problema este în ce măsură guvernul legitim Siniora va rezista acestor presiuni și care va fi poziția comunității internaționale, care are în primul rând o importanță morală. Până acum am constatat că această comunitate nu s-a manifestat suficient de energic. Totuși, în această direcție s-au înregistrat și succese, mai ales în ceea ce privește atitudinea față de guvernul Hamas din teritoriile palestiniene. Acum, pericolul care se conturează este măsura în care comunitatea internațională rămâne în continuare fermă pe poziții, în ceea ce privește Hamas. În acest context trebuie menționată și lupta pentru putere din teritorii între guvernul Hamas și președintele Mahmud Abbas. Faptul că liderii mai realiști ai Hamas și președintele nu au reușit să ajungă la o înțelegere se datorează, de asemenea, influenței Siriei și Iranului, care au făcut totul ca să o împiedece.

Săptămânile următoare, a mai arătat vorbitoarea, vor fi decisive pentru o eventuală nouă realitate în Orientul Mijlociu, aceasta datorită reexaminării de către Statele Unite a situației din regiune, concret perspectiva retragerii americane din Irak.

În concluzie, ambasadoarea Statului Israel a arătat că, deși contextul general nu este dător de optimism, nu putem exclude nici indiciile care arată că ar exista șanse pentru ameliorarea situației.

EVA GALAMBOS

La pas prin Israel...

Din acest număr al revistei, venind în întâmpinarea ideilor cititorilor noștri, vom prezenta acele locuri din Israel ce nu ar putea lipsi din nici un itinerar ales în această țară. Înainte de a începe o asemenea rubrică, am încercat să vedem dacă nu vom epuiza prea repede destinațiile favorite și am ajuns la concluzia că șirul acestora pare, la o privire mai atentă, inepuizabil. Pe un teritoriu de doar 22.145 km², din care aproape jumătate este o zonă deșertică, se găsesc obiective istorice, religioase, arheologice, arhitectonice, naturale și de destindere cum doar puține sunt în lume.

Orașul Vechi este inima Ierusalimului (în traducere „orașul păcii”) și - conform unei afirmații pe care o pot îmbrățișa reprezentanții tuturor religiilor monoteiste - inima lumii. Cartierul este înconjurat de masivele ziduri care străjuiesc spațiul din timpul dominației otomane, fiind construite de Soliman Magnificul în secolul al XVI-lea. Cele patru cartiere - evreiesc, creștin, armenesc și musulman - sunt strict delimitate. Orașul Vechi are opt porți de acces, dintre care șapte sunt deschise. Cea mai mare dintre acestea, *Poarta de Aur*, este închisă, ea așteptând venirea lui Mesia. Celelalte impresionante deschideri spre Orașul Vechi sunt: *Poarta Leilor* (în partea de est a orașului, în fața Muntelui Măslinilor și fiind chiar începutul Viei Dolorosa), *Poarta Iaf* (în partea de vest, lângă Citadela), *Poarta Nouă* (la nord-est), *Poarta Damasc* (în partea de nord a orașului), *Poarta lui Herod* (cu acces la Cartierul Arab, numită după Herod dintr-o greșală a cruciaților, care credeau că acolo s-a aflat palatul său), *Poarta Sion* (cu acces direct la Cartierul Armenesc) și *Poarta Gunoaielor* (numită astfel pentru că, se pare, prin aceasta se evacua mizeria în timpul otomanilor).

Deși are o însemnătate religioasă covârșitoare și deși fiecare piatră conține frânturi de istorie, Cartierul Vechi nu are mai mult de... 1 kilometru pătrat. Totuși, încrengătura de străzi și cotloane, cu toate din aceeași piatră albă, te pot face să te pierzi cu ușurință. Deși este în permanență păzită, această zonă este considerată periculoasă pentru vizitatori, care sunt sfătuiți să nu se aventureze după căderea serii sau de unii singuri. Centrul acestui spațiu este reprezentat de Zidul Plângerii - *Kotel Hamaaravi* (Zidul de Vest). Locul cu cea mai mare încălzire religioasă pentru toți evreii, el reprezintă singurul fragment rămas din Marele Templu, distrus de romanii aflați sub conducerea lui Titus, în anul 70 e.a. Milioane și milioane de rugăciuni, scrise pe petice de hârtie, stau în firidele Zidului, rugăciuni completate de implorări silențioase la picioarele Zidului - atât în secțiunea pentru bărbați, cât și în cea pentru femei. Ca o regulă pentru vizitatoare, nu se admit în acest loc sfânt umerii goi, ținutele indecente și capul neacoperit pentru femeile măritate.

Pentru creștini, Orașul Vechi înseamnă Via Dolorosa, Muntele Măslinilor și Biserica Mormântului. Anual, sute de mii de creștini, inclusiv foarte mulți din România, vin în pelerinaj în aceste locuri. Punctul central al secțiunii armenesc, trecând de magazinele cu sute de modele de ceramică tipică, executată în stil armenesc, îl reprezintă Biserica „St. James”. Pentru arabi, cele două puncte focale ale acestui spațiu, delimitate, însă, și despărțite de pază militarizată, sunt Cupola Pietrei (Dom of the Rock) și Moscheea Al Aqsa. Dacă în urmă cu ani, chiar și unii evrei se mai aventurau să vadă ce se află de cealaltă parte a zidului, azi această încercare este considerată deosebit de periculoasă.

Nu putem omite *șukul* (piața) în care ești imbiat cu reduceri din ce în ce mai semnificative. Nu vă speriați dacă vânzătorii de acolo vă vor lua cam dur - o dată intrat într-o negociere cu ei, este imposibil „să scapi” fără o achiziție cât de mică.

În imediata apropiere a Mării Moarte, se află un spațiu care este menționat chiar în *Cântarea Cântărilor*. Acesta este locul în care David s-a ascuns de trupele trimise pe urmele sale de Regele Saul. Este o regiune cu numeroase grotte, în care evreii se adăposteau după invazia romană. Tocmai din această cauză, grottele de

la Ein Gedi, ca toate cele ce se află în preajma Mării Moarte, ascund încă și azi numeroase surprize arheologice pentru cercetători.

Parcul Național Ein Gedi a fost amenajat ca rezervație naturală în 1972 și deschis pentru vizitatori. Pe lângă flora și fauna, de o mare bogăție, adăpostite de acest spațiu, marea atracție o reprezintă căderile de apă și pârâurile din această oază. Ele se numesc Shulamit, David și Arugot, iar izvorul, din care provine și apa îmbuteliată, se numește chiar Ein Gedi. Pentru călătorul care a vizitat Masada, Marea Moartă și întinderile pietroase ale deșertului, popasul la Ein Gedi pare o adevărată minune a naturii. Apa rece și umbra binecuvântată te fac să te desprinzi cu greu de acest spațiu. Capre mici de munte, numite *ibex*, zburdă liniștite în preajma oamenilor, iar sute de specii de păsări își găsesc adăpost în această zonă. Plante tropicale, mediteraneene și de deșert, împânzesc întreg parcul.

Cele mai vechi relicve arheologice datează din anul 4000 î.e.a., iar descoperiri din perioada primului secol al erei noastre duc la concluzia că în zonă a trăit o comunitate de esenieni.

La nici un kilometru de oază, se găsește un kibutz cu același nume, fondat în 1953. În cadrul acestuia există un hotel amenajat la cele mai înalte standarde și un parc botanic ce vă va dezvălui alte minunții naturale.

Dacă veți pleca curând în Israel, vă mai dezvăluim un detaliu „tehnic” referitor la Parcul Național Ein Gedi: taxa de intrare este de 26 de șekeli, pentru adulți, și 14 șekeli, pentru copii. Dacă sunteți în grup, veți beneficia de o reducere, la fel ca în cazul majorității obiectivelor turistice din Israel.

LUCIANA FRIEDMANN



● Poarta Damasc

EIN GEDI – o oază în deșert



Ca o reacție la reuniunea de la Teheran a negaționiștilor Holocaustului

Germania și Muzeul „Yad Vashem” au decis să organizeze contra-conferințe

Germania, ca de altfel numeroase alte țări ale lumii, au reacționat vehement la conferința despre Holocaustul de la Teheran, cu participarea istoricilor revizioniştilor, a cărei principală tematică a fost negarea Holocaustului și afirmarea necesității de a șterge Israelul de pe fața pământului. Cu prilejul vizitei premierului Ehud Olmert la Berlin, cancelarul Angela Merkel a declarat că Germania nu va accepta niciodată negarea Holocaustului și va lua măsuri în consecință. Prima dintre ele a fost organizarea la Berlin, la inițiativa Consiliului pentru Educație Politică al guvernului federal, a unei conferințe a experților și oficialităților guvernamentale. Invitat de onoare a fost Raul Hilberg, istoric american al Holocaustului, autorul lucrării „Distrugerea evreilor europeni”.

La rândul său, Muzeul „Yad Vashem” din Ierusalim a organizat un simpozion despre problema negaționismului. Au fost invitați să participe și reprezentanți ai corpului diplomatic. De remarcat o constatare făcută de prof. Yehuda Bauer, consilierul științific al simpozionului, care a afirmat că intelectualii arabi au contestat conferința de la Teheran. (E.G.)